

Bestemmelsen retter sig især mod ejernes benyttelse af, herunder færdsel på de klitfredede arealer. Offentlighedens færdsel på disse arealer reguleres med bestemmelserne i lovforslagets kapitel 4, jf. § 25 og § 27.

Hjemlen i § 65, stk. 1, til at dispensere fra forbudet i § 8 svarer til bestemmelserne i den gældende sandflugtslov §§ 5 og 6. Den nuværende restriktive praksis forudsættes videreført.

Til § 9

Bestemmelsen er en sammenskrivning af regler i den gældende lovs §§ 1–3. Reglerne forudsættes administreret som nu.

Til § 10

Bestemmelsen findes tilsvarende i den gældende lovs § 3.

Til § 11

Reglen i stk. 1 svarer svarer til sandflugtslovens § 6, stk. 4.

Reglen i stk. 2 svarer til sandflugtslovens § 6, stk. 5, 1. og 2. pkt. Bestemmelsen vedrører kun nedlæggelse af private veje og stier. Ved nedlæggelse af offentlige veje og stier gælder reglerne i lov om offentlige veje.

Det følger af forbudet mod at ændre tilstanden på de klitfredede arealer i § 8, stk. 1, at anlæggelse af nye veje eller stier på klitfredede arealer ikke er tilladt, jf. den gældende lovs § 6, stk. 5, 3. pkt. Bestemmelsen i stk. 3, supplerer denne bestemmelse. Bestemmelsen tilsigter at undgå, at nye ejendomme uden for de klitfredede arealer får vejadgang ad eksisterende veje, der fører over klitfredede arealer, med den virkning, at nedlæggelse af vejene på de klitfredede arealer bliver vanskeliggjort. Bestemmelsen, der er ny, er affødt af en kendelse fra Overlandvæsenkommissionen.

Til §§ 12–14

Fortidsminder

1. Indledning

Reglerne om beskyttelse af fortidsminder svarer til de hidtil gældende, idet der ikke er tilsigtet realitetsændringer i beskyttelsen efter den hidtidige praksis. Bestemmelserne i loven er dog væsentligt forenklede i forhold til såvel de gældende regler som til bestemmelserne i lovforslag nr. 213 fremsat den 18. februar 1988. Der henvises i denne forbindelse til bemærkningerne til dette forslag (jf. Folketingetstidende

1987/88, Tillæg A, sp. 4177 ff.). Samtidig er der tilsigtet en forenkling ved, at opregningen af de kategorier af fortidsminder, der er beskyttet efter loven, er foretaget i et bilag til loven.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 12

Til stk. 1.

Indholdet af fortidsmindebeskyttelsen er et forbud mod ændringer af deres tilstand. Der sigtes her, i overensstemmelse med de hidtil gældende regler, til alle indgreb i selve fortidsminderne. Derimod kan de som hidtil anvendes til græsning, forudsat at der ikke derved sker kreaturbeskadigelse af fortidsminderne. Det bemærkes, at fældning af bevoksning på fortidsminder ikke anses som en ændring af fortidsmindets tilstand, hvorfor dette normalt kan ske uden tilladelse.

Til stk. 2.

For at opnå en kortere lovtæst er opregningen af de beskyttede fortidsminder foretaget i et bilag til loven.

De af bilaget omfattede fortidsmindetyper modsvare de typer, som er tinglyst som fredede efter den hidtidige praksis i administrationen af § 2 i naturfredningsloven af 1937 og af § 48 i naturfredningsloven af 1969 med efterfølgende revisioner. Desuden er medtaget de typer, som var indarbejdet i ændringsforslaget fra 1987. Det drejer sig om krigergrave, mindesmærker, sten og træer, hvortil der er knyttet folketro, historisk overlevering eller kulturhistorisk tradition, samt sten- og jorddiger.

Efter traditionen i de øvrige europæiske lande og efter den hidtidige administrative praksis skal et anlæg være mindst 100 år gammelt fra anlægstidspunktet for at kunne betegnes som fortidsminde.

Beskyttelsen omfatter såvel intakte fortidsminder som dele af fortidsminder. De i bilaget optagne fortidsminder er, såfremt de er jorddækkede, kun fredet efter forudgående meddelelse, jf. § 12, stk. 3. For de jorddækkede fortidsminder er bestemt, at 100 m zonen ikke skal gælde, jf. § 18, stk. 3.

Om de enkelte fortidsmindekategorier i lovens bilag bemærkes i øvrigt følgende:

Høj er en del af 1969-lovens begreb gravhøj. Under begrebet indgår gravhøje, herunder tuegrave, fra oldtiden og nyere tids kunstigt opførte høje med forskellige definerede funktioner, herunder dog også prydhøje. Høje er umiddelbart fredede og har 100 m zone.